

PS-VII.431.2.5.2025

**Szanowna Pani
Ewa Ostrowska
Burmistrz Giżycka
al. 1 Maja 14
11-500 Giżycko**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 poz. 224, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani Burmistrz treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

1. **Ewa Ostrowska** - Burmistrz Miasta, wybrana w wyniku wyborów w dniu 21 kwietnia 2024 r., urząd objęła w dniu 6 maja 2024 r.,
2. **Mirosław Kastner** - Zastępca Burmistrza, powołany 01 października 2025 r.,
3. **Kamil Kondrat Wojciechowski** - Zastępca Burmistrza, powołany 17 maja 2024 r., odwołany z dniem 31 sierpnia 2025 r.,
4. **Arkadiusz Połojański** - Sekretarz Gminy, powołany na stanowisko z dniem 20 lipca 2009 r.,
5. **Dorota Wołoszyn** - Skarbnik Gminy, powołana na stanowisko z dniem 20 października 2018 r.,
6. **Ewa Unrug-Wiszowaty** - Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM w Giżycku z dniem 1 lipca 2018 r. (obecnie Wydział Ochrony Środowiska),
7. **Edyta Polak** - Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM w Giżycku z dniem 15 września 2018 r. (obecnie Wydział Ochrony Środowiska).

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, samodzielne stanowisko pracy do spraw mniejszości narodowych i etnicznych, organizacji pozarządowych oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w składzie:

- **Emilia Orzoł** – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 18/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.936.2025 z dnia 10 października 2025 r. i nr WK-I.0030.1002.2025 z dnia 28 października 2025 r.,
- **Jan Kosiorek** – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 31/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.935.2025 z dnia 10 października 2025 r. i nr WK-I.0030.1003.2025 z dnia 28 października 2025 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3-6]

Termin kontroli: 28 października 2025 r. i 31 października 2025 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 4 (2025).

Przedmiot i zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonego Gminie Miejskiej Giżycko zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych,
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia 28 października 2025 r.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielała:

- **Edyta Polak** - Zastępca Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska UM w Giżycku.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224, z późn. zm.), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), oraz w związku z § 8 porozumienia Nr PS-VII.5230.1.9.2025 zawartego w dniu 3 kwietnia 2025 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Miejską Giżycko *w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych* (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 2502 z 18.06.2025 r.).

Kontrolowane zadanie jednostka przyjęła Uchwałą Nr XVII/32/2025 Rady Miasta Giżycka z dnia 20 marca 2025 r. *w sprawie zawarcia porozumienia z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim*. Na mocy tej uchwały Burmistrz Giżycka w dniu 3 kwietnia 2025 r. zawarła z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim porozumienie Nr PS-VII.5230.1.9.2025.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miejskiego w Giżycku ocenia się pozytywnie.

Pozytywnie oceniono:

- 1) prowadzenie dokumentacji organizacyjnej,
- 2) prowadzenie dokumentacji z aktami spraw bieżących (merytoryczna),
- 3) prowadzenie ewidencji grobów i cmentarzy wojennych,
- 4) prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków z dotacji,
- 5) wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem określonym w porozumieniu,
- 6) opisanie dokumentów księgowych potwierdzających poniesione wydatki,
- 7) uzyskanie niezbędnych zezwoleń wymaganych prawem,
- 8) nadzór nad stanem grobów i cmentarzy wojennych,
- 9) prowadzenie prac o charakterze porządkowo-konserwacyjnym i remontowo-renowacyjnym.

1. Dokumentacja organizacyjna

W okresie objętym kontrolą zadanie wynikające z przedmiotu kontroli realizował Wydział Ochrony Środowiska na podstawie regulaminu organizacyjnego, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 287/2020 Burmistrza Miasta Giżycka z dnia 02 marca 2020 r. *w sprawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Giżycku* (z późn. zm.). Wydział Ochrony Środowiska podlega Zastępcy Burmistrza Giżycka.

Zgodnie z § 24 pkt 3 regulaminu stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 272/2025 Burmistrza Miasta Giżycka z dnia 04 czerwca 2025 r. *w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Giżycku*, Wydział Ochrony Środowiska realizuje zadania z zakresu gospodarki komunalnej w brzmieniu:

"1. administrowanie cmentarzami komunalnymi;

2. *prowadzenie ksiąg cmentarnych;*

3. *organizowanie opieki nad cmentarzami wojennymi i zabytkowymi;"*.

Obowiązki wynikające z powierzonego gminie zadania realizuje główny specjalista do spraw zarządzania cmentarzami i spraw komunalnych w Wydziale Ochrony Środowiska (pracownik długotrwale nieobecny). Zadanie określono w zakresie czynności pracownika w części II "Zakres szczegółowych obowiązków na zajmowanym stanowisku pracy", w pkt. 1-3:

"1) administrowanie cmentarzami komunalnymi;

2) prowadzenie ksiąg cmentarnych;

3) organizowanie i nadzorowanie organizacji opieki nad cmentarzami wojennymi i zabytkowymi".

W związku z długotrwałą nieobecnością ww. pracownika zadania z zakresu cmentarzy powierzono inspektorowi w Wydziale Inwestycji na podstawie pisma z dnia 1 września 2025 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

2. Prowadzona dokumentacja z aktami spraw bieżących (merytoryczna)

Na stanowisku pracy jest prowadzona teczka, którą oznaczono symbolem komórki oraz symbolem i hasłem:

- WOŚ.7045 "Utrzymanie miejsc grzebalnych" z kat. B5

Teczka zawiera akta spraw bieżących związanych z administrowaniem i zarządzaniem cmentarzami wojennymi na lata 2024-2025, rozdzielone spisem spraw.

Sprawy dotyczące kontrolowanego zadania obejmują m.in.: umowę z wykonawcą od 1 kwietnia 2024 r. do 31 marca 2026 r. na utrzymanie dwóch cmentarzy przy ul. Moniuszki, rozliczenie zadania wraz z dotacją za rok 2024, propozycję przejęcia zadania na rok 2025, oświadczenie o przyjęciu dotacji, podpisane porozumienie z wojewodą, korespondencję w sprawie wpisu do ewidencji pochowanych na wniosek Polskiego Czerwonego Krzyża, korespondencję z W-M Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie w sprawie pomiaru mierników za I półrocze 2025 r. - liczba cmentarzy i grobów wojennych odnowionych bądź objętych pracami od 1 stycznia 2025 do 30 czerwca 2025 r., korespondencję i dokumenty oraz umowy dot. dofinansowania prac na cmentarzach wojennych z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, kopie faktur (oryginały faktur i przelewy przechowywane są na stanowisku w Wydziale Finansowym), protokoły odbioru prac, zawiadomienie o przedmiotowej kontroli.

Na stanowisku pracy jest prowadzona księga pochowanych Żołnierzy Radzieckich z II wojny światowej w Giżycku przy ul. Moniuszki. Wpisy do księgi są dokonywane pismem odręcznym, w następującym układzie: lp., nazwisko i imię, imię ojca, pseudonim, data i miejsce urodzenia i zgonu, kto pochowany: żołnierz, jeńiec, ofiara terroru, stopień wojskowy, przynależność do jednostki wojskowej, nr mogiły na cmentarzu/kwaterze, pierwotne miejsce pochowania w przypadku ekshumacji (miejscowość), uwagi.

Spośród 1715 ogółem pochowanych żołnierzy na dzień kontroli zidentyfikowano 357 osób, personalia pozostałych 1358 nie są dotychczas znane. Ostatni wpis do ww. dokumentacji został dokonany na wniosek PCK w lipcu 2025 r. i dotyczył żołnierza o nazwisku: szeregowy Isomadinow Abdułakin Isomadinowicz (ur. 1925 r., zm. 25.01.1945 r.). Dane tego żołnierza zostały poprawnie wpisane, a numer pozycji w księdze pochowanych odpowiada numeracji przy nazwisku żołnierza wymienionym w skorowidzu pochowanych (nr poz. w księdze 1700, nr mogiły 36). Sprawdzono ponadto nazwisko:

lejtant Bojko Iwan Aleksiejewicz (ur. 1909 r, zm. 27.01.1945 r.) - nr poz. w księdze pochowanych 1699, nr mogiły 36.

Kontrolującym udostępniono również imienną ewidencję żołnierzy armii niemieckiej i rosyjskiej z I wojny światowej, pochowanych na cmentarzu wojennym przy ul. Moniuszki, prowadzoną w formie wykazu nazwisk poległych według miejsca pochowania (podział na XI kwater) oraz w układzie alfabetycznym obejmującym: lp., nazwisko, imię, nr kwatery, formację, funkcję, datę śmierci.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

3. Prowadzona ewidencja grobów i cmentarzy wojennych

Ewidencja grobów i cmentarzy wojennych jest prowadzona przez gminę w formie papierowej w teczce oznaczonej symbolem i hasłem:

- WOŚ.7041 "Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu (wojenna) z kat. A.

Teczka zawiera karty ewidencyjne założone dla cmentarzy wojennych przy ul. Moniuszki: cmentarz z I wojny światowej i cmentarz żołnierzy Armii Czerwonej z II wojny światowej oraz dla kwatery wojennej z I wojny światowej na nieczynnym cmentarzu komunalnym (d. ewangelicki) przy ul. Warszawskiej. Karty zawierają plany sytuacyjne oraz fotografie cmentarzy.

Karty o cmentarzach wojennych zawierają, w zależności od posiadanej wiedzy, m.in. takie informacje: nazwa gminy, powiatu, miejscowości, dawna nazwa miejscowości, położenie i opis lokalizacji obiektu, właściciel (zarządca) terenu, rodzaj obiektu, powierzchnia obiektu, numer i data wpisu do rejestru zabytków, okres historyczny, informacja o pochowanych, status (narodowość) pochowanych, opis i stan zachowania obiektu, informacje dotyczące aktów wandalizmu, kradzieży, uszkodzeń, bibliografia (źródło danych).

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Na podstawie rejestru zabytków nieruchomości dla województwa warmińsko-mazurskiego, zamieszczonego na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie ustalono, że prawną ochroną konserwatorską objęte są następujące obiekty z grobami wojennymi na terenie Giżycka:

- 1) Giżycko, ul. Moniuszki, CMENTARZ ŻOŁNIERZY ARMII RADZIECKIEJ (poz. A-3263, decyzja wkw 534/904/d/92 z 08.01.1992),
- 2) Giżycko, ul. Moniuszki, CMENTARZ WOJENNY Z I WOJNY ŚWIATOWEJ (A-1420, decyzja kl.wkw 534/325/d/83 z 10.03.1983),
- 3) Giżycko, Warszawska (Wł: Smętka/I Dyw.T.Koś.), CMENTARZ /D.EWANGELICKI/AZ Z PARKIEM PRZYLEGŁYM DO CMENTARZA OD STRONY PŁD./DAWNY CMENTARZ/ (A-1698, decyzja kl.wkw 534/516/d/86 z 23.07.1986).

W kartach ewidencyjnych dotyczących ww. obiektów odnotowano informacje o ochronie konserwatorskiej na podstawie wpisu do rejestru zabytków.

[Dowód: <https://www.wuoz.olsztyn.pl/rejestr-i-ewidencja-zabytkow>]

4. Sprawozdanie z realizacji kontrolowanego zadania

Zgodnie z porozumieniem Nr PS-VII.5230.1.9.2025 z dnia 3 kwietnia 2025 r. sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadania następuje w terminie do dnia 15 stycznia 2026 r.

i obejmuje okres od początku realizacji zadania do 31 grudnia 2025 r. W związku z wyznaczonym terminem, do dnia przedmiotowej kontroli jednostka nie była zobowiązana złożyć sprawozdanie.

5. Decyzje zezwalające na prace remontowo-budowlane i konserwatorskie

Z akt sprawy wynika, że w 2025 r. Gmina Miejska Giżycko uzyskała decyzje Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w trybie art. 5 ustawy o grobach i cmentarzach wojennych na następujące prace:

- na przeprowadzenie prac polegających na wykonaniu i zamontowaniu tablicy nagrobnej wraz z postumentem gen. mjr. von Blanckensee na cmentarzu z I wojny światowej w Giżycku, ul. Moniuszki (dz. geod. nr 358), dofinansowanych w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pn. „Groby i cmentarze wojenne w kraju” – edycja 2025, z zachowaniem warunku, że prace zostaną rozpoczęte po spełnieniu wymogu uzyskania pozwolenia Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na przeprowadzenie powyższych robót, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wydanego na wniosek Gminy Miejskiej Giżycko,
- na przeprowadzenie prac polegających na oczyszczeniu pomnika wraz z cokołem, 6 tablic memoratywnych z piaskowca z nazwiskami pochowanych oraz 36 cokołów z betonu na cmentarzu wojennym żołnierzy Armii Czerwonej z II wojny światowej w Giżycku, ul. Moniuszki (dz. geod. nr 351), dofinansowanych w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pn. „Groby i cmentarze wojenne w kraju” – edycja 2025, z zachowaniem warunku, że prace zostaną rozpoczęte po spełnieniu wymogu uzyskania pozwolenia Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na przeprowadzenie powyższych robót, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wydanego na wniosek Gminy Miejskiej Giżycko.

[Dowód: EZD sprawa znak PS-VII.5232.6.2025;
PS -VII.5232.7.2025)

6. Postępowanie z dotacją

Plan dotacji gminy został zwiększony:

- Decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FB 72/2025 z 1 kwietnia 2025 r. - **zwiększenie o kwotę 10 500,00 zł** z ustawy budżetowej.

Środki zostały wprowadzone do planu finansowego gminy:

- Zarządzeniem Nr 243/2025 Burmistrza Miasta Giżycka z dnia 18 kwietnia 2025 r. *w sprawie: zmiany budżetu gminy na 2025 rok* (zał. nr 1, 2).

Data zaksięgowania środków:

- 13 maja 2025 r. (w rozdz. 71035 § 2020).

Przeznaczeniem środków finansowych było wykonywanie bieżących prac porządkowo-pielęgnacyjnych i remontowo-konserwacyjnych na cmentarzach i grobach wojennych znajdujących się na terenie Giżycka.

Zgodnie z § 3 ust. 1 porozumienia gmina zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków finansowych otrzymanych z dotacji na realizację zadania oraz wydatków dokonywanych z tych środków. W gminie prowadzona jest wyodrębniona ewidencja księgowa, która pozwoliła określić środki pochodzące z dotacji.

Gmina prowadzi wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową w wersji elektronicznej za pomocą programu INFO-SYSTEM Księgowość Budżetowa, wersja 2025.1.0.416.416. Dla konta 130-2-2 prowadzona jest analityka "Rachunek bieżący jednostki - wydatki/ Porozumienie PS-VII.5230.9.2025". Klasyfikacja budżetowa: 710 71035 4300.

Do dnia kontroli z dotacji w kwocie 10 500,00 zł zostały poniesione wydatki w kwocie 9 072,00 zł (86% planu).

Na podstawie przedłożonych dokumentów księgowych dokumentujących wydatki poniesione z budżetu wojewody ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 3 ust. 4 porozumienia. Faktury w opisie zawierały zapis o kwocie dofinansowania ze środków z dotacji na podstawie porozumienia z Wojewodą, akceptację pod względem merytorycznym oraz pod względem formalnym i rachunkowym. Faktury zostały zatwierdzone do wypłaty oraz opłacone. Stwierdzono, że dotacja w skontrolowanej wysokości została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w porozumieniu.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2; 9-13]

7. Opieka sprawowana przez gminę

Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami, w 2025 r. objęto pracami wszystkie groby i cmentarze wojenne występujące na terenie gminy:

- cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich i rosyjskich przy ul. Moniuszki w Giżycku,
- cmentarz wojenny żołnierzy radzieckich przy ul. Moniuszki w Giżycku,
- kwatera wojenna na cmentarzu miejskim przy ul. Warszawskiej w Giżycku.

Na realizację zadania przeznaczono dotację w kwocie 10 500,00 zł określoną w porozumieniu Nr PS-VII.5230.1.9.2025 z dnia 03.04.2025 r. z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych oraz środki własne. Na 2025 r. w budżecie gminy zaplanowano 17 000,00 zł na utrzymanie cmentarzy wojennych, do dnia 31.10.2025 r. wykorzystano 1 478,06 zł na opłatę za energię elektryczną w okresie styczeń-październik 2025 r. za oświetlenie na cmentarzu żołnierzy Armii Czerwonej z II wojny światowej w Giżycku, ul. Moniuszki.

Na wykonanie zadania objętego ww. porozumieniem gmina w dniu 25.03.2024 r. zawarto umowę z firmą Ramot Ogrody Łukasz Ramotowski z siedzibą Kamionki gm. Giżycko na „Bieżące utrzymanie dwóch cmentarzy wojennych przy ul. Moniuszki w Giżycku”. Bieżącym utrzymaniem kwatery wojennej na cmentarzu miejskim przy ul. Warszawskiej w Giżycku zajmuje się Miejski Zakład Komunalny z siedzibą w Giżycku.

W badanym okresie stan utrzymania obiektów cmentarnictwa wojennego monitorował Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Zastępca Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska oraz odpowiedzialni za zadania pracownicy. Pracownicy dokonują odbioru prac, z czego sporządzany jest pisemny protokół.

W badanym okresie nie odnotowano aktów wandalizmu, jak też skarg na stan utrzymania obiektów cmentarnictwa wojennego na terenie Giżycka.

Gmina Miejska Giżycko jest właścicielem wszystkich cmentarzy z grobami wojennymi znajdujących się na jej terenie, w związku z czym nie występują żadne utrudnienia ani konieczność uzgadniania kwestii

opieki nad grobami z innymi podmiotami, takimi jak osoby fizyczne, Lasy Państwowe, parafie czy inne instytucje.

W badanym okresie Gmina Miejska Giżycko zawarła w dniu 28.07.2025 r. umowę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie zadania dotyczącego „Renowacji infrastruktury na cmentarzu wojennym żołnierzy Armii Radzieckiej z II wojny światowej”. Dofinansowanie obejmuje oczyszczenie pomnika wraz z cokołem i tablicą, kamiennych tablic informacyjnych, cokołów na mogiłach. Kwota dofinansowania 20 000,00 zł, wkład własny Gminy Miejskiej Giżycko 25 000,00 zł.

Na realizację powyższych prac gmina otrzymała pozwolenia: Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - pozwolenie znak: WUOZ-ELK.5142.237.2025.JS z dnia 09.07.2025 r. oraz Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – decyzja znak: PS-VII.5232.7.2025 z dnia 4.07.2025 r. Powyższe prace zostały wykonane przez Barbarę Góralską Z.I.E. z siedzibą w Giżycku, protokół odbioru z dnia 22.10.2025 r.

Gmina zawarła w dniu 28.07.2025 r. umowę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie zadania dotyczącego „Realizacji prac renowacyjnych i badawczych na garnizonowym cmentarzu wojennym w Giżycku”. Dofinansowanie obejmuje wykonanie tablicy nagrobnej z montażem, badania georadarem terenu po dawnych pochówkach, oraz realizację tablicy informacyjnej.

Na wykonanie i montaż tablicy nagrobnej gmina otrzymała pozwolenia: Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - pozwolenie znak: WUOZ-ELK.5142.238.2025.JS z dnia 09.07.2025 r. oraz Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – decyzja znak: PS-VII.5232.6.2025 z dnia 18.06.2025 r. Kwota dofinansowania 20 000,00 zł, wkład własny Gminy Miejskiej Giżycko 5 000,00 zł.

Na powyższe zadania zawarto następujące umowy:

- a) umowa z dnia 3.10.2025 r. na prace renowacyjne i badawcze na garnizonowym cmentarzu wojennym w Giżycku polegające na badaniu georadarem terenu po dawnych pochówkach przy cmentarzu wojennym Żołnierzy Rosyjskich i Niemieckich z okresu I wojny światowej przy ul. Moniuszki – zadanie w trakcie realizacji.
- b) umowa z dnia 30.09.2025 r. na prace renowacyjne i badawcze na garnizonowym cmentarzu wojennym w Giżycku polegające na odtworzeniu nagrobka generała majora Petera von Blankensee na cmentarzu wojennym Żołnierzy Rosyjskich i Niemieckich z okresu I wojny światowej przy ul. Moniuszki nad jeziorem Popówka Mała w Giżycku – zadanie w trakcie realizacji.

[Dowód: akta kontroli str. 14-17]

8. Oględziny grobów i cmentarzy wojennych

W dniu 28 października 2025 r. zespół kontrolny w obecności pracowników Wydział Ochrony Środowiska UM w Giżycku przeprowadził oględziny stanu zachowania i utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Z przeprowadzonych oględzin sporządzono protokół. W wizytacji uczestniczył przedstawiciel Instytutu Pamięi Narodowej Delegatura w Olsztynie w związku z realizacją zadań polegających na ocenianiu stanu opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi, wynikających z ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięi Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W wyniku oględzin kwatery wojennej żołnierzy armii rosyjskiej i armii niemieckiej z I wojny światowej, położonej na nieczynnym, zabytkowym cmentarzu ewangelickim w Giżycku przy ul. Warszawskiej

oceniono, że układ kwatery wojennej w części z pochówkami wojennymi jest zatarty i wymaga odtworzenia. Na terenie kwatery występują współczesne pochówki. Z uwagi na zadrzewienie cmentarza i jesienny okres intensywnego opadania liści, zaścielają one obszar kwatery. Teren jest dostępny, bez samosiewów oczyszczony z gałęzi. Stan pomnika dobry, nagrobki częściowo zniszczone, z nieczytelnymi inskrypcjami.

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji cmentarza wojennego żołnierzy niemieckich i rosyjskich z I wojny światowej przy ul. Moniuszki oraz cmentarza wojennego żołnierzy radzieckich z II wojny światowej przy ul. Moniuszki stwierdzono, że bieżący stan ich utrzymania, mimo jesiennej pory roku, jest bardzo dobry. Obiekty te są utrzymane w czystości, wykoszone i wygrabione. Pomniki, nagrobki i inne elementy cmentarza zostały oczyszczone z mchu i porostów. Inskrypcje nagrobkowe i pomnikowe są czytelne.

Uwagi i wnioski stwierdzone wobec wizytowanych obiektów, szerzej opisane w protokole oględzin, nie mają wpływu na ich ogólny odbiór, a stan techniczny nie zagraża bezpieczeństwu.

[Dowód: akta kontroli str. 18-23]

9. Obowiązki informacyjne

Kwota przyznana przedmiotowym porozumieniem nie przekroczyła 50 000,00 zł, wobec tego kontrolowana jednostka nie była zobowiązana do wypełnienia obowiązku informacyjnego w zakresie strony internetowej, plakatu informacyjnego bądź tablicy informacyjnej, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowe lub dofinansowywane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 953, ze zm.).

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski, wnoszę o wykorzystanie uwag zespołu kontrolnego dotyczących kontynuowania działań w celu zachowania odkrytych elementów kwatery wojennej żołnierzy armii rosyjskiej i armii niemieckiej z I wojny światowej, położonej na nieczynnym, zabytkowym cmentarzu ewangelickim w Giżycku przy ul. Warszawskiej i ochrony kwatery przed dalszą degradacją.

W związku z tym, że nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król